

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torkih, četrtkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — **Obujno izdanje stane:**
za jedan mesec f. — 40, izven Avstrije f. 1.40
za tri mesece 2.60
za pol leta 5. —
za vse leto 10. — 16.—
Na naročbe brez prilожene naročnine se ne jemijo ozi.

Pomembne številke se dobivajo v prodajalnici tobaka v **Trstu** po 2 n. v. v **Gorici** po 3 n. v. Sobotno večerno izdanje v **Trstu** 2 n., v **Gorici** 4 n.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Vaša je Italija!

Že jedenkrat smo tako zakliali na tem mestu našim irredentovcem. Tedaj so čuli samo klic, danes pa se nadajamo, da jim stopi xrelo celo pred obličejo, da se pogledajo v njem „od glave do peta“.

A verjujo naj nas, da temu ne dajejo povoda samo njihove oberdankovske prekuojo, marveč nas zanimajo veliko bolj rimski odmevi na njihovo tostransko rogovljenje.

„Doli z Avstrijo!“ kličajo torej sinovi irredente v talijanski prestolnici — v prvi vrsti seveda vsečilička mladina in ženo — bojimo se — veliki del neoficijelne Italije. „Doli z Avstrijo!“ je torej refren vseh pesmi, kolikor jih prepева slavna irredenta. Zdaj se razumemo, gospôda, in ako je kdo še količaj dvomil do sedaj, kam je naperjeno gibanje izvestnih krogov v Primorski, ta mora biti sedaj popolnoma prepričan o mišljenu, čutstvovanju in o namenih teh krogov. In kdor je na jasem v tem pogledu, na jasem je tudi, kakò soditi o onih naših parlamentarcih — na čelu jim predsednik poslanske skupnosti sam —, ki bi hoteli po vsej sili potajiti gibanje, koje obstoji faktilno in kojega gibanja hojni klic se je raslegal nedavno v večnem Rimu: „Doli z Avstrijo!“

Lepa hvaležnost je to do naše Avstrije — one Avstrije, koja nudi vsekdanji kruhok veliki množici lačnega italijanskega ljudstva, pod katere vlado se vam je godilo, o gospôda, dobro, dočim sedaj stradate, slasti vi v Gorenji Italiji! Ista Avstrija naj bi torej poginila, ki je bila in je še danes v elika vaša dobrotnica? Poginila naj bi le zato, ker tako želj sanjarski, po prusko-židovskih divljih izkoričani irredentovski kriča! Ali se ti rogovileži res zavedajo, kaj kriče?

In kaj se je dogodilo v najnovještem času, kar bi moglo opravičiti divi in ostudni krik: „Doli z Avstrijo!“

Ali kričito morda zato, ker je Avstrija pokazala le trohicu državljanške zavesti in moči v tem smislu, da hoče z mečem svojih zakonov čuvati vse svoje podanike na jednaki način? Avstrija pugini torej, ker noče dopustiti, da bi po nje državni lasti ped na pedjo dušili zavest o ukupnosti z dinastijo Habsburgov in da bi potem to last tem laglje identificovali z lastjo sosedo Italijo? Tako torej! Pri teh durih se nam hočete ismušniti!

In s takimi kričci kriče tudi razni „onorevoli“ po primorskih pokrajinh! Seveda:

PODLISTEK.

Ribičeva Jelica.

Vsekdanji prikazi iz naših malomestja; — spisal

Fr. Kosec.

(Dalje.)

Tiste dni se je vrnil iz orožnih vaj domov Brant, mladi inženier in sin imovitega kmeta. S pravim veseljem ga je pozdravila njegova starata družba, ki ga je cenila kot vesljaka in odkritoščenca prve vrste. Takoj prvi večer jo pripovedoval moj občinu smerhom iz vojaškega in visokošolskega življenja marsikatero „poprano“ dogodbico, katero je došivel sam ali pa kak tovarš.

Umel je tako draščiko in s tako pri-mernimi izrazji pripovedovati, da je neizkušenim poslušalcem destokrat vzburil kri in razvzel živce, potem pa se jim je iz vsega grla smerjal videč njihovo nenastljivo rado-vrednost in najivnost. —

Jelica je takoj začela na vse možne načine poskušati, kako bi vješla zopet Branta v svojo past. Nastavljala se mu je povsodi

kakor oni rogovileži onkraj luže, žaljeni so tudi ti naši gospodje, ako Avstrija le nazigne, da hoče biti samostojna država, nikari pa služnica kogarsibodi. Krašni, zares prekrasni Avstriji so to, nevredni, da žive na teh avstrijskih kot svobodni državljanji, kajti vsaka njihova misel, vsak njihov politički pojav teži izven Avstrije in je torej prav blizu podoben — veleizdajstvu.

Recite, gospôda, da to ni res, ako imate čisto vest!

Za Avstrijo vam gre torej veliko bolj, nego pa za napise v Primorju. Ali povojte nam: kaj bi storila Italija, ako bi se beneški Slovenci pritožili kralju, da se jim krivica godi gleda javnih napisov po Italiji? Odgovorili bi: tukaj nimate ničesar govoriti, tukaj je Italija! Tako bi storila gotovo Italija, v svesti si, da je tam njena domovina, da so to italijanska tla. Toda Italija si ne sme domisljati nikdar, da nje lakomnost kedaj dosegne tam, da postane tudi naše Primorje italijanska last, kakor je postal Benečija in Lombardija. Ti časi so minoli za vedno, oj bratoi issa koruse! Danes ščitimo Avstrijo mi Slovani v nje in svojem lastnem interesu in jo bedemo ščitili do zadnje kapljekrvi. Gorje onemu, kdor bi hotel stegniti svojo roko po tem našem biseru ob morju Adrianskem! To si zapomnite dobro! Mar mislite, da ste res kaj dosegli s tem, sko sto tu pa tam kakoga nesavednega zaveli k odpadu od svoje avstrijske dolžnosti? Zmotili ste se daleč, daleč. Mi vas poznamo in smo natačno poučeni o vaših ostudnih nakanah. Zato kličemo kot navedni možje in svesti Avstriji vsem onim, ki se nočejo pokoriti avstrijskim zakonom in ki menijo, da je ukupnost Primorske z Avstrijo le začasna, provizorična: ven is Avstrijo! Tja pojte v vašo Italijo! Italija je vaša, ker Avstrije ne marate! A nikar si ne domisljati, da mi primorski Slovani kedaj dopustimo, da bi se uročnile vaše nakane! Za to smo danes že preved probujeni in probujali se bodoemo tem bolj, čim besnejše bode vaše postopanje proti nam zvestim Avstrijem, tem krepkejše bodoemo odgovarjali vam — izdajicam! Mi smo sicer prijatelji jednakopravnosti in kot taki privočamo od srca in v polni meri našemu italijanskemu življu vse politička in narodna prava, ali vi irredentovci bi zaslužili, da bi Avstrija presirala vaš jesik, ker kličete v istem: „Doli z Avstrijo!“ Vi sto tisti, ki izražate želje po poginu Avstrije, in s tem je določeno razmerje vaše do naše države: vaša je — Italija!

ter je le mogoče uredila tako, da je sedel poleg nje, kjer ga je mogla na ragni umetne načine opozarjati sedaj na svoje jawice v — lioh in nežni podbradek, sedaj pa na svoje iskrečo se odi in rubinska usteča.

Brgant je bil že vajan tacih manevrov izza svojega bivanja na različnih službah. Navedeno je torej odgovarjal njenim gorkim pogledom in „sluđajnim“ stiskom rok, — v istini pa jo je ignoriral. —

„Gospod inženier!“ — dejal je nekega večera župan Matija, ko so sedeli običajni gostje spet v tisti pritlični in zaduhli sobi „za očjo družbo“ in pilj dolenski cviček, — „gospod Brgant, če vam drago, preksrbim vam — nevesto.“

„He, he! Je-li lepa, bogata in naše gore list?“ — oglasil so jo brat Kočutnik.

„Lepota, narodnost — postranska stvar,“ — zavrnil ga je debeluhasti, gladkolični poštar. — „Denar, denar, — to je glavno! — Glejte, moja starata je bila za svojih dekliskih let, ko sva se ženila tam za ongavim borštom, bela kot repa in rdeča kot kri, — a danes, boga mi, — dobra bi bila za stražilo

Proti županu Piranskemu.

Interpelacija poslancev Spinčiča in tovarišev na njegovo prevzetenost, gospoda ministra za notranje stvari:

Glasom poročil po časopisih in glasom pisma, došlega prvpodpisanimu in previdenemu z mnogimi podpisi, hujška občinski načelniki piranski, poznani po svojih činih in svojem postopanju v zadavi tabel po Istri, s pomočjo nekaterih drugih slovensko prebivalstvo štirih vasij (Novavas, Sv. Peter, Padena in Kaštel), spadajočih v mestno občino piransko in v sodni okraj Piranski, proti dvojezičnemu napisu na uradni deski c. kr. okrajnega sodišča v Piranu.

Glasom omenjenega pisma došel je obč. načelnik dne 13. t. m. v Novavas in v sv. Peter, da pridobi tamošnje prebivalce za samoitalijanski napis in jezik. Pozival jih je, naj pridejo k njemu v Piran podpisat dotično prošnjo, oblubivši jim, da jih v Piranu lepo vsprijemejo, pogoste in spremije z godbo, da se jim zmanjšajo doklade itd. Prebivalcem iz Padene je sporočil dne 14. t. m. naj ga pričakujejo, da pride tudi tja, kar pa ni storil. Dne 15. t. m. je sporočil istim prebivalcem po nekemu Fernatu, da so nekoji — menda Piranci — odišli v Kaštel, on da pojde v Novavas in sv. Peter, ter da se konečno snidejo vsi v Padeni, ako so Padenci zadowolni izjaviti se za samoitalijanski napis. Padenci so odgovorili pismeno, da ne treba prihajati k njim, kajti oni nočejo podpisati dotične prošnje.

Nadalje pravi omenjeno pismo, da se prebivalci onih štirih vasij boje, da ne bi morali tudi oni, da-si povsem nedolžni, nositi troške za vojake, ki so bili v Piranu in katerih je še tam.

Zato si dovoljujejo podpisani staviti do njegove prevzetenosti, gospoda ministra za notranje stvari, nastopno vprašanje:

1. Je-li poznano Vaši prevzetenosti tu opisano ščuvanje in kake korake misli Vaša prevzetenost ukreniti z ozirom na to ščuvanje, da ne pridejo v nesrečo tudi ljudje iz vasij mestne občine Piranske, kakor jih je mnogo iz mesta prišlo v nesrečo v sledi sličnega ščuvanja?

2. Je-li Vaša prevzetenost pri volji ukreniti potrebno, da ne bodo tudi prebivalci rečenih vasij morali nositi morebitnih stroškov za vojake v Piranu?

Na Dunaju, dne 21. novembra 1894.

Spinčič,
Biankini, Perić, Dapar, Borčič, dr. Gregorčič, dr. Gregorec, dr. Kovnic, dr. Vašaty, Břenosky, Seichert, Hajek, dr. Slama, Krumb-

v Golobovo proso proti vrabeom! — Lepote ni, denarja ni! Bes jo plentaj!“ —

Gromko se je krohotala družba tem opaskam, župan pa je po svoji navadi meril širokih in krepkih korakov zobo ter pihal mogočne dimanke oblike iz svoje lesene pipe, katero je odlagal samo pri kosišu in v spanju.

„Šalo v stran, gospôda!“ — oglasil se jo, ko se je smeh polegol. „Gospod inženier je že par let samostojen in kmalu bo moral prevzeti še gospodarstvo od svojega bolehnega očeta. In tudi sicer po mojem mnenju ni človeku dobro samemu biti. Treba mu družice, da se more nanjo opirati v dnovih skrbij in nadlog, — da vše, demu se trudi in za koga živi. Vsakemu je treba sočutnega bitja, do katerega nima nikakih skrivnostij, nikakih obzir, kateremu more vse zaupati, vse dati in od kogar smo zahtevati vse. In to je pač dobra žena soprog. — Pa to ni vse! — Zlasti mlademu človeku treba skrbljive, praktične roke in gmotne podlage, na katero more se svojim znanjem sidati lepo poslopje. Popolnoma se strinjam v tem s poštarjevimi nazori, in vsej v meni se je

Oglesi so račune po tarifu v petitu: za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsegava naravnih vrstic. Poslana osmetnica in javne zvezdale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošljajo uredništu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne tražejo.

Naročniški reklamaciji in oglase sprejema upravitelj javice Moline piccolo št. 3, II. nadst. Odprte reklamacije so proste poštine.

„Edinost je moja!“

holz, dr. Brzorad, Čestimir Lang, dr. Lang, dr. Tuček, dr. Slavik, dr. Engel, dr. Šil, dr. Dyk, dr. Lueger, Troll.

Političke vesti.

O položaju. Tema je okolo nas, od nihod žarke svetlobe, da bi vsej približno vedeli, kje da smo. Tavamo in tipljemo po temi. Do danes so nam zatrjevali, da so Poljaki in nemški liberalci kolikor toliko sporazumišči na načrt, po katerem bi dobili volilno pravo v posebnih kurijah delavci in manjši davkoplačevalci, da se pa grof Hohenwart na vso moč upira temu načrtu, zahtevajoč, da dobro le industrijski delavci volilno pravo in sicer v posebnih oddelkih, kjer naj bi se zavajali pri trgovskih in obrtnih skupinah. Potem takem je bil grof Hohenwart tisto hubodno deto, ki moti koaliciji mir. Ta grozna sumnja ni dala mira glasilu istega grofa Hohenwarta, dunajskemu „Vaterlandu“, koji trdi komičko sarsnostjo, da Hohenwartov načrt ni drugega, nego vseh saupnih posvetovanj, da je torej plemeniti grof le formuiral želje in nazore koaliranih strank. S tem bi bil grof Hohenwart rečen grde sumnje, sko bi bilo to vsej verojetno, kar trdi „Vaterland“. Toda ni verojetno nikakor, kajti ako so se gospoda res sporazumieli, čemu se po tehajajo toliko zaradi te nesrečne volilne preosnove, tako, da mora državni zbor, zavajati vse svoje delovanje na ogromno škodo davkoplačevalcev? (!) Saj celo „N. Fr. Presse“ ne more drugače, nego da britko toči v dapski došli naši štorkli, da je vse naš parlamentarnem popolnoma otrplnil v dobi blagovne koalicije. Od tridesetero edakov deluje n. pr. komaj kakih dvanajst, proračunski odsek pa do sedaj niti referatorov ni razdelil in se rasprava o proračunu ne prične pred Božičem niti v odseku. Take neplodnosti menda bo ni bilo nikdar. „N. Fr. Presse“ pravi, da je to žalostno, kako žalostno.

Gleda volilne preosnove trdi sicer današnji „Il Piccolo“ v svoji dunajski brzovoj, da se to vprašanje bliža svoji rešitvi, ker se je grof Hohenwart približal predlogom Poljakov. Potem pa je čudno, da „Neue Fr. Presse“ ravno danes budo napada grofa Hohenwarta.

Tudi na Oggerskem je položaj tako kritičen, ker je ministerstvo Wekerlevo začelo v zagato, iz katere si ne ve pomoći. Wekerlevo vlada sloni sedaj izključljivo le na cerkveno-političkih predlogah in čim dije mora skrati na najvišje odobrenje istih, tem bolj slab

utrdilo prepričanje, da ostane rojen rečež navzve vsem svojim talentom vendar-le do smrti rečež, če mu ne primejo pod pasduhu kaki posebni, sredni slučaji.

„O prosim, gospod župan,“ — ugovarjal je sloki podučitelj Lušar; — „poznam dosti advokatov, zdravnikov, inženjerjev itd., ki so bili bornih kmotov sinovi, a so danes — bogataši!“

„Jaz pa navšic svojim petim križem na hrbitu ne posnam prav nikogar, ki bi bil postal samo iz svoje lastne modi in po samem znanju bogatin, veljak! — Pač pa so mi znani premnogi talenti, ki se upirajo in napenjajo svoj živ dan, a so še vedno — neznan rečež. Zakaj? — ker nimajo v družbi nikakega ugleda, nikake protekoje, svet jih ne pozna ali neže poznavati; — dandas treba tudi zunanjega bližča, imenitne reprezentancije, zato pa zoper treba ali posebno velike sreče ali pa denarja, veliko denarja, a čemer človek svojo nalogu še le začenja!“

(Dalje prih.)

radi katera jih je že več zaprtih in radi katera so v Piranu že daje časa vojaki. Ne ve se, kdo plača stroške za te vojake in ako odloči vlada, da mora plačati občina, tedaj mislimo, da ne bodo morali nositi teh stroškov tudi prebivalci rečnih vasij, ako se ti poslednji ne postavijo proti zakonitom in pravnim naredbam c. k. oblasti. Toda nositi bi morali te stroške tudi oni, sko storo tako. Imamo pa še drugih varov, po katerih sdim, da niso šli na limanje o Kastelci, Novovaščani in Svetopeterci. Glasom interpelacije poslance Spinčiča bil je piranski načelnik dne 13. t. m. v sv. Petru in Novivasi, kjer je pozival ljudi, manič jih tako ali tako, da naj pridejo k njemu v Piran in sporočil je dne 14. t. m. Padencem, da pride tudi k njim, gotovo v ta namen da jih pregorovi priti k njemu v Piran. V Padenu ni došel. Po tem bi bilo soditi, da z vsemi obečanji ni mogel pregoroviti Svetopetercev in Novovaščanov, da bi prišli v Piran. Do take sobe nas navaja tudi okolnost, da se je piranski načelnik — pregorimo seveda na temelju emenjene interpelacije — se svojimi podal na potovanje po naših slovenskih selih. Ponavljamo, da nam ni znano, kaj in koliko da je opravil na svojem potovanju. Radi bi pa še vedeli ne le to, kaj je dosegel, ampak tudi, kaj je pregoril ljudem, kaj jim je obečal, kako jih nagovarjal?

Naši ljudje bi pa že morali vedeti, kako je navadno, da ne rečemo: vsikdar, z obetanjem italijanske gospode. Naše ljudi pitajo navadno z obetanjem, ostane pa tudi le pri obetanjih; in če tudi kdaj kaj store, store le na to, da love naše ljudi v svoje mreže, da se ti poslednji odtujejo svojemu rodu.

Nam pa je danes spregoroviti resno besedo do naših ljudi: naj se ne bojeni kogar rasun Boga, pravice in postav, to je: naj imajo pri vsem svojem dejanju in nehanju pred očmi le Boga, pravico in zakon. Nič naj ne marajo, ako bi se hotel kdo močevati nad njimi radi pravične stvari, ako bi jim hotel škoditi kdorsibodi! Tolatko naj se, da ne more ostati tako za vedno. „Svaka sila do vremena“, a Bog-Pravica na vedno! Prej ali slej krojila se bode tudi nam pravica po zakonih, tudi pred naša vrata posije kedaj solnce.

Še jedno. Naši ljudje v Kastelu, v sv. Petru, v Novivasi in v Padenu ne morejo ostati za vedno zdrženi z občino piransko, kakor tudi ne Kortešani z občino izolansko. Vsi ti, in morda še kateri drugi, mogli bi se združiti v jedno bočino ter tako postati svoji gospodarji v svoji hiši, v kateri bi gospodarili, kakor je pristojno, njihovi jezik in v kateri bi sami skrbeli za svoje duševne, kulturne in materialne potrebe.

Preloden semenj. Dež. vlada kranjska je s porazumno trgovinsko abornico dovolila občini Slap pri Vipavi, da sme preložiti letni semenj in semenj za živino, ki je bil doslej v pondeljek Velikega teodna, na dan 1. junija ali pa na prihodnjem pondeljek, sko bi slučajno padel 1. junij na nedeljo.

Izpred porotnega sodišča. Razprava proti težakom Črmelju, Tolussu, Depretiu in Pellegriniju, oboženim tativine, končala je sinod še le ob 11. uri zvečer. Zatorej nam ni bilo mogoče objaviti odsodev v današnjem sjetrjanju izdanju „Edinosti“. Vselej verdikta porotnikov odsodilo je sodišče Črmelja na 8 mesecev ječe, ker ni prepredil tativine, Tolussa in Depretisa zaradi tativine prvega na 3 leta in pol, drugega na 4 leta, in Pellegrinija zaradi sokrinvje tativine na 2 leti ječe. Gledé Pellegrinija je izreklo sodišče, da pride po prestani kazni pod posebno nadzorstvo policije.

Obeshešec v železniškem vozlu. V brzovaku, ki vozi z Dunaja v Belograd, našli so v Zemunu v nekem praznem kupaju popotnika, ki se je bil obesil. Mrlič je bil elegantno oblečen, a ničesar ni bilo najti pri njem, in česar bi se moglo identifikovati njegovo osebo. Truplo so izročili policiji v Zemunu.

Monadna smrt pijanca. Sinoc je prišel 40letni voznik Giuseppe Contardo, rodom iz Vidma v Italiji, v neko žganjerijo v ulici dei Cordaiuoli. Mož je bil pijan in je navidezno zadremal. Ker se dolgo časa ni zganil, poklicali so stražarja, ki ga je odpaljal v bližnji Hilleprantov blev. Videvši pa stražar, da pijanec tekko sčope, pozval je pomoči z zdravniške postaje. Prihitevši zdravnik dr. Strasser je konstatoval, da je mož že mrtav. Zadelega je menda kāp na srca. Truplo so odpre-

ljali v mrtvačnicu pri sv. Justu. Contardo je bil služil pri Hilleprantovih, toda zgubil je svoje mesto, ker je bil pijanec in je valedišča zanemarjal svoj posel.

Mezgoda. 54letni kovač Luka Jasbec udaril se je med delom po naključju z vso silo s kladivom po palcu leve roke. Ker si je ranil prst jako močno, moral je v bolnišnico. — 36letnemu kamenoseku padel je med delom težak kamen na prsi ter mu strl dvoje reber na desni strani. Tudi njega so odpaljili v bolnišnico. — Istotako 24letnega mornarja Otavia Leniša, ki je padel raz krov v notranje prostore ladije, zlomivši si desno nogo.

Smrt valedišča s Šivanko. Pri Št. Rupertu nad Laškim trgom na Štajerskem predrla si je 32letna kmetska hči Ana Senica s Šivanko možom na gornji ustnici. Šivanka bila je menda zarjela in rja je zenski zastrupila kri. Ustnica je pričela otekatih in v kratkem bil je vse strup silno otekel. V 4 dneh je umrla ženska.

Madjarizacija na debelo. V proslavo 1000letnice obstanka ogerske države je te dni 450 Budimpeštanskih profesorjev in učiteljev spremenilo svoja nemška imena v madjarska. Saj takša spremembu stane na Ogerskem le 50 nō. kolka. „Madjari“ se pa na ta način prav lahko množijo.

Koliko je stata boleznen carja? Razni ruski listi so izračunali, koliko denarja je stata boleznen carjeva. V tem se isti listi toplo potegujejo za drža. Zaharjina, o katerem so razni Dunajski listi neresnično poročali, da je zahteval ogromno svote za svojo panico. To ni res. Ko je bil car prvič potiral drža. Zaharjina k sebi, izplačalo se mu je le 3000 rubljev, to je toliko, kolikor bi plačal več milijonov slovenčemu zdravniku. Potem pa, ko so naprosili Zaharjina, da ostane pri carju, ni dobitil nikakoršnih posebnih nagrad več. Ko je umrl car, odpovedani so bili zdravniki Leyden, Zaharjin, Hirsch in Veljaminov ter se jim je izplačalo 600.000 rubljev. Od te svote dobita zdravnika profesorja Leyden in Zaharjin, ki sta bivala nepretržno skozi 3 tedne pri bolnemu carju, 400.000 rubljev. Poleg tega poklonil je car Nikolaj II. vsem omenjenim zdravnikom posebna darila v spomin. Takó n. pr. je dobil dr. Leyden še nekoliko dni pred smrto carja Aleksandra dragoceno tobačnico s podobo carjevo. — Za posebne vlake v Livadijo zaračunile so ruske železnice na okroglo 1 milijon rubljev, stroški za pošto in brsojav pa so narasel na 2 milijona rubljev! Ako so priračuna še stroški za carjevo spremstvo tekom trimesečne bolezni carjeve, more se reči, da se je potrošilo za dôle carjeve bolezni najmanj 10 milijonov rubljev.

Obsojenja pomorska kapetana. Naši čitalci se menda še spominjajo na nosrečo, ki se je pripetila pred nekolikimi tedni v Črnomorju. Italijanski parnik „Columbia“ je trčil namreč ob ruski parnik „Vladimir“, valediščar se je poslednji potopil. Sodišče v Odesi spoznalo je te dni oba povelnika parnikov krivima nosrečje in ju obosodilo vsakega na 4mesečno ječo. Poleg tega mora plačati ruska parobrodna družba zasebnim točiteljem 230.000 rubljev odškodnine, lastnik „Columbus“ pa mora plačati 43.000 rubljev. Proti razsodbi uložen je utok.

Umrten anarchist. Minolo sredo usmrtili so v Barceloni anarchista Salvadorja, kateri je bil dne 7. novembra min. leta vrgel bombo v gledališču „Licej“. Salvador se je bil nedavno včel, kakor da obžaluje svoje hudočestvo in izrekel željo, povrniti se v narodje katoliške cerkve. Pokazalo se je pa, da je bilo vse to le fingirano, ker se je nadejal na smrt obsojeni Salvador, da se mu posreči zadobiti s takim postopanjem pomiločenje. Pravo svoje mišljeno pokazal je zadnje trenote pred smrto, kajti ni moral ne duhovnega, niti cerkvene tolaže. Kričal je: „Živela anarchija!“ in prepeval anarchistične pesmi. Smrtna obsooba se je izvrnila tako-le: Na pripravljenem odu stoji širok kol, pod katerim je tri četrta metra visoka klop, nekoliko višje na kolu pa je močen železen obroč, ki se odpira na dva polukroga; zaprti obroč je možno stisniti s posebnim vijakom, ki je na kolom. Obsojeni sede na klop, krvnik mu položi obroč okolo vrata in na dano znamenje zasuče neglo parkrat vijak za koicem in s tem stisne obroč tako močno, da zadavi obsojence.

Koleră v Lvovu. Predvčerajšnjem obložili sti v Lvovu (notranje mesto) zopet dve

osebi za kolero. Velika množica ljudij ustavlja se je izvršiti ukaza zdravstvene oblastnije, da se morata pripeljati bolnika v bolnišnico. Policija morala je s silo razgnati množico, potem še le bilo je mogoče odpraviti bolnika v zavod.

Sodnisko. Predvčerajšnjem stal je pred tukajnjim sodiščem 16letni Ivan Meršek iz Trata, zatožen prestopka zlobnega poškodovanja tujega imetka in hudočestva tativine. Meršek in živim še nekateri drugi pobalini krtili so se nekoga, ne natančno določenega dne min. oktobra meseca svoj čas s tem, da so blizu železniške postaje v Herpeljah izvali vijake, s katerimi so pridržane živne železniške proge. Pri tem opravil zasati je pobaline železniški čuvaj, teda, ugledavši ga, pobegli so vsi; čuvaj je dosegel Merška, ga gnal na postajo, kjer so ga izročili orožnikom. Pri razpravi je zatoženec priznal svoj pregrešek, izgovarjal pa se je, da so ga zaveli njegovi starši, katerih pa ne pozna po imenu. Sodišče, kojemu je predsedoval dež. sod. avtovalce g. B. Trnovec, odsodilo je zatoženca na 5mesečno težko ječo.

Najnovejše vesti.

Dunaj 24. Zbor državnih uradnikov je vsprijel danes resolucijo, s katero se vlada posivlja vnovič, da skoro predloži zakonski načrt za uravnavo plač in da ne razdeli izredne državne pomoči 1%, milijonov goldinarjev, postavljene v proračun za leto 1895, ampak da dovoli s 1. januarjem 1895 do definitivne uravnave plač subistenčne doklade.

Dunaj 24. Gref Fran Coronini podal se je danes k ministru pravosodja grofu Schönbornu, da naprosi pojasnila o tem, da so se pri sodišču v Tržiču tudi v notranjih prostorih izpravili dvojesci napis. Grof Schönborn je odgovoril, da mu ni níčesar znano o tem ter da se hoče obvestiti.

Kolonj 24. „Kölnerische Zeitung“ javlja iz Peterburga: Glasi se, da se pripravlja načrnik načrta, kateri odvzame guvernerjem polnomočje za administrativne odgone.

Peterburg 23. Car je vsprijel danes v zimski palači deputacije iz Moskve, Peterburga in drugih mest. Danes sta podpisala ministra Giers in Voronecov ženitno pogodbo carja Nikolaja.

London 24. Japonsko so vzel Port Arthur po osmurnem boju.

Poslanec.

Odgovor na dopis iz Prvacine v 137. štev. „Edinosti“.

Gospod dopisnik se sklicuje na priči A. Sulica in P. Črneta. Jaz pa mu odgovarjam, da ta dva nista odkritoščina in da ne govorita resnice. Jaz pa vem, da je zbognal svoje prijatelje, da me naklestijo, kakor hitro je doznan, da sem došpel v Prvacino. In res so napadli moj stan in ga obispali s kamenjem, slabše kakor hudočelci.

Jaz ljubim poštene ljudi, ne pa zavratne; zvest Slovenec sem, ali s hinavskimi ljudmi nočem imeti posla.

Hrušk pa, gospod dopisnik, ne treba posiljati tako daleč, saj ste jih nedavno prodali prav drago svojemu lastnemu sinu, da jih sedaj medi v Gorici.

Vi pravite, da se še nisem skazal Slovencu; no, za to mi ne treba iskati prič na okrog, saj jih imam dovelj v domovini, da sem se vsikdar potezal za domovino in jo podpiral. Vi pa jo sramotite, ker iščete svojo moč v lažeh.

Izjavljam tu, da ves ta preprič ni nastal zaradi razdaljenja našega naroda, ampak le zaradi zlobnih ljudi, s katerimi pa nočem občevati. Ako imajo kaj z menoj, naj me poklicijo pred pravico, tam jim že odgovorim. Lepa čast zares.

A. B.

Trgovinske brzjavke.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 6.73—6.75 Koruza za november 6.45 do 6.50. Oves za spomlad 6.02—6.05. Rž nova 5.30—5.40. Koruza stara 5.45 do 5.50.

Pšenica nova od 78 kil. f. 6.60—6.65, od 79 kil. f. 6.65—7.00, od 80 kil. f. 6.70—6.75, od 81 kil. f. 6.75—6.80, od 82 kil. f. 6.80—6.85.

Ječmen 6.40—6.50: proslo 6.90—6.95.

Pšenica: Slabe ponudbe, povpraševanje omejeno. Prodalo se je 12.000 met. stot., Oves mladčeno. Vreme: deževno.

Praga. Neratinirani sladkor za november f. 11.90 decembra f. 11.90 jako mladčno, pravi polom.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trat in s carinom vred, odpeljatev precej f. 29 — — . Novembar f. 29.—29.25. Concassé za november-mare 29.75 do — . Cetvorni za november 30.75. V glavah (sodih) za koncem novembra 31.

Hrvaš. Kava Santos good average za november 90.50, za mare 83—, mirno.

Hamburg. Santos good average za decembra 68.25, mare 65.50, mirno.

Novi York. 23. Ameriška tržišča bila so v tem tednu za žita jako mladčna. Rdeča zimská pšenica padla je v Novom Yorku od 60%, na 58%, cts. in koruzu od 59%, na 57%, cts. bushel.

Dunajska borza 24. novembra 1894

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.—	99.90
v srepu	99.90	99.90
Avtrijska renta v zlatu	124.25	124.20
v krounah	97.60	97.60
Kreditne akcije	391.90	389.75
London 10 Lst.	124.65	124.70
Napoleoni	9.92	9.92
100 mark	61.10	61.12
100 italij. lir.	45.90	45.95

Tržne cene.
(Cene se razumejo na debeli in s carino vred.)
Domaći pridelki:

	Cena od for. do for.
Koka	100 K. 11.75 —
Mandoloni	10.50 —
svetlorudeči	9.50 —
temnorudeči	— —
kanarék	9.75 —
bobijski	10.25 —

Otrobi. Nespremenjeni, kakor smo jih bili opisali v poslednjem poročlu, "Econo" ne more pred januarjem 1895. razpolagati s svojim izdelkom in sicer po f. 4.25.

Drobni otrobi. Manj povpraševanja, toda cene so vedno stalne.

Slanina in mast. Mir in tendence za znižanje cene. Mast: Budimpešta: v sodih po 200 do 250 kg. po for. 53.50, sodi po 100 kg. f. 54., sodi po 80 kg. f. 54.50. — Slanina 3 komadi na 100 kg. po for. 50.50, 4 kom. na 100 kg. po f. 50, franko Trst.

Goved. Od 15. do 21. t. m. prodalo se je v Trstu 437 volov in 41 krav klavne živine in sicer 24 volov iz Kranjske, 186 iz Hrvatske, — iz Istre, 226 iz Dalmacije in 1 domać. Plačevali so se: voli iz Kranjske po f. 44.— do 45.; voli iz Hrvatske po f. 42.— do 44.—; iz Istre po f. —— do ——; iz Dalmacije po f. 43.— do 44.— in domaći po f. 45.— do 45.50; domaće krave po f. 43.— do 44.— in krave iz Italije po f. 44.— do —— kvintal mrteve vase.

Seno in slama. Seno I. vrste prodajalo se je v tem tednu po f. 3.35, II. vr. po f. 2.40 slama I. vr. po f. 2.50, in II. vr. po f. 2.— kvintal.

Surovo maslo, jajca in kokoši. Kranjsko surovo maslo prodajalo se je v tem tednu v partijah od 20 do 30 kg. po 90 do 92 nč., v part. od 30 do 50 kg. po 88 do 90 nč., furlansko surovo maslo v part. od 20 do 30 kg. po f. 1.02 do f. 1.05 in v part. od 30 do 50 kg. po f. 1.— do f. 1.02 kilogram. Tolminsko surovo maslo I. vrsti po f. 1.04 do 1.06 kilogram.

Jajca na debelo po f. 3.50 do 3.70 sto komadov.

Kokoši po 1 gld. do 1.30 komad, piščeta po f. 1.10 do f. 1.60 par.

Krompir, navadni, na debelo po 2.35 do 3.10 kvintal. R. M.

Razpis.

Na otroškem vrtcu v Pevni pri Gorici je popolniti s prvim januarjem 1895. služba izplašane otroške vrtnarice z letno plačjo 300 gld. Prošnja se do 8. decembra 1894. vlagajo pri podpisanim vodstvu.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

V Ljubljani dne 11. novembra 1894.

SVOJI K SVOJIM!

Gostilna Ivana Trevna v ulici Matonina št. 29. se priporoča slovenskemu občinstvu v obiljen obisk. Točno se zmirom izvrstna istražka in okoliščina vina po najnižji ceni. Točna postrežba z gorimi in mrljini jedmi. 2.52

Bratje Ribarić, izdelovalci oglja v sv. Petru, priporočajo svoje zaloge v Trstu: via Ponderosa št. 1, Piazza della Valle 2, via Madonnina 2, Piazzetta Cordaioli 2, z uhodom tudi v ulici Torrente po najnižjih cenah. Oglje I. kakovosti karbonina, koks, drva na metro itd. Naročbe se spremljajo tudi z depisnicami.

Maslo in kuretina od leta 1894.

9 liber svežega masla, ugodnega veka, napravljenega od kravjega mleka, hranjenih na pasi, gld. 4.50; 5—7 kokoši, ki obilno nesejo gld. 3.50; 5—7 debelih petelinov gld. 3.—; 3 izredno velike rabe gld. 3.—; 1 gos, izredno velika, težka 7—9 liber gld. 3.—; 5 debela piščeta (poulards) gld. 3.—. Vse se pošilja franko in brez troškov za omot s poštinskim povzetjem, jamčič, da kuretina (perotina) dosegne živu do cilja.

M. FEUER,
Buczac, 22 (Galicija).

Riunione Adriatica di Sicurtà

24.—25. v Trstu. Zavarjuje proti požarom, prevozu po suhem, reku in na morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892

Glavnica društva gld. 4.000.000.—

Premijna rezerva zavarovanja na življenje

" 13.326 346.98

Premijna rezerva zavarovanja proti ognju

" 1.632.248.22

Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju

" 49.465.07

Reserva na razpolaganje

" 500.000.—

Reserva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (A)

" 333.822.42

Reserva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (B)

" 243.331.83

Reserva specijalnih dobitkov zavarovanja na življenje

" 500.000.—

Občna rezerva dobitkov

" 1.187.164.86

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo, br. 2 (v lastnej hiši).

„Tržaška Hranilnica“

(Cassa di Risparmio Triestina)

Sprejemlje denarne uloge v bankov-

cih od 50 nč. do vsakega zneska vsak dan v tednu razen praznikov, in to od 9.—12. ure opoldune. Ob nedeljah pa od 10.—12. ure opoldune. Obresti na knjizice

3%.

Plačuje vsak dan od 9.—12. ure opoldune.

Zneski do 100 gld. prece, preko 100

do 1000 mora se odpovedati 3 dni in zneski preko 1000 gld. pa 5 dni.

Eskomptuje menjice domicilirane na

tržaškem trgu po 31/2%.

Posuje na drž. papirje avstro-ugarske

do 1000 gld. po 4%.

Višje zneske od 1000 do 5000 gld. po 51/2%.

Daje denar proti vključenju na posesti v Trstu.

Obresti po dogovoru. 2.24

T. Trst, dne 5. maja 1894.

Otvoritev novega prenočišča in restavracije Al „Moncenisio“

Piazza delle Legna št. 1 in Via Torrente.

Podpisani priporoča slavnemu potovanemu občinstvu svoje popolnoma novo sezidano in elegantno vrejeno prenočišče se restavracijo po zmerni ceni in poštini postrežbi.

Se stovanjem

A. Tuzzi.

Za 36 gld. proda se

dober glasovir.

Ved se zve v zalogi koles: Openska nova cesta št. 18, bližu tovarne piva.

SVOJO VELIKO ZALOGO olja iz oliv

priporoča 3-52

Enrico qm. Carlo Gortan

via Caserma 4, Trst (naspr. pivarni Pilson)

Podpisani je kupil "en block" od stojajne mase trgovino

M. MILIC

na voglu Piazza Gadola in Via Nuova 27, ter naznana p. n. občinstvu, da dočim je storil potrebno preskrbeti trgovino z novim blagom, prodaja doseganje blago po

najnižji razprodajalni ceni.

Priporočajoč se slav. slovenskemu občinstvu za mnogobrojno obiskovanje, beči

Josip Rebeck.

Jak. Klemenc

TRST

Via S. Antonio št. 1. priporoča častitim svojim odjemnikom in slavnemu občinstvu

novi prispevilo blago za možke in ženske oblike, volneno robo in pleteno zavratniko, spodne kitije pletenje in iz štona, ogrinjalci iz flanel, barbeni beli, sivi in raznobarvan, majce, spodne hlače iz volne in kotonine, nogovice volnene in iz kotonine, rokavice, hanzi za oblike, srajce bele in iz raznih barv, ovratnice, zapetnice, židane zavratnike za možke, dežnike, židane robe, čepice, volnene komajce, volna za nogovice, kožuhovino in mufo, Kakor tudi vse ostale predmete za pouk v ročnih delih v šolah po najnižjih cenah. Pri vseh naročbah zagotavlja točno in poštino postrežbo

no prispevilo blago za možke in ženske oblike, volneno robo in pleteno zavratniko, spodne kitije pletenje in iz štona, ogrinjalci iz flanel, barbeni beli, sivi in raznobarvan, majce, spodne hlače iz volne in kotonine, nogovice volnene in iz kotonine, rokavice, hanzi za oblike, srajce bele in iz raznih barv, ovratnice, zapetnice, židane zavratnike za možke, dežnike, židane robe, čepice, volnene komajce, volna za nogovice, kožuhovino in mufo, Kakor tudi vse ostale predmete za pouk v ročnih delih v šolah po najnižjih cenah. Pri vseh naročbah zagotavlja točno in poštino postrežbo

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ (registrovana zadruga z omejenim poročanjem) Via Molin Piccolo št. 1. I. nadstropje.

Dajo posojila na menjice in tabulacija proti 100% obrestim, na zavito sreček in vrednostih papirjev pa proti 51/2% obrestim. Od hranilnih ulog plačujejo po 4%, obresti.

Uradni dnevi so:

Vsaki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoludne, seveda izvenči nedelje in v prazniki. Izplačujejo se vsaki ponedeljek od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoludne. Glavni doleži veljajo po 200 kron. Zadružni doleži se lahko plačujejo v mesočnih obrokih po 1 gld. ter znača vsaki deloj 10 gld. 1.—26

FILIALKA

C. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novei za vplačila.

V vredn. papirjih na 4-dnevni odkaz 21/2%.

V napoleonskih na 30-dnevni odkaz 2%.

3-mesecni 21/2%.

6-mesecni 21/2%.

Za pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstr. velj. st. stopnje novih obrestnih takso v krepost z dne 4. februarja, 8. februarja in odnosno 2. marca t. l. po določenih objavah.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2% na vsako avto.

V napoleonskih brez obresti.

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pošto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradek, Hermannstadt, Inomost, Celovce, Ljubljana, Linc, Olomouc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, — brez troškov.

Kupnja in prodaja

vrednosti, diviz, kakor tudi vnočenje kuponov 24.—22. pri odbitki 1% provizije.

Pred ujm i.

Sprejemajo se vsakovrstna vplačila pod ugodnimi pogoji.

Na jamčevne liste pogoj po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbah.

Na vrednosti obresti po pogodbah.

Vložki v pohran.

Sprejemajo se v pohran vrednosti papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbah.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske in italijanski franki, ali pa po dnevnem cursu.

Trst, 31. januvara 1894. 2.24

Gostilna ANTONA VODOPIVCA

ulica Solitario št. 12

priporoča sl. občinstvu

pristno vipavsko vino,

kakor n. pr.:

Urno, modra frankinja po 40, II. vrste po 32, belo rebulja po 36, riesling po 40 in sladki prosekar po 48 kr. liter. — Dražinam, od 5 litrov naprej, 4 kr. cene. Tudi prav domača kuhanja je na razpolago.

Zaloga piva

pivovarne bratov

Reininghaus v Steinfeldu — Gradec

in

zalogi kisla voda Mattoni's Giesshübler

pri

</div